

Sygn.akt III APa 3/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Teresa Suchcicka (spr.)

Sędziowie: SA Alicja Sołowińska

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Barbara Chilimoniuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2019 r. w B.

sprawy z powództwa P. K. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa - Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej

w W.

o uchylenie kary dyscyplinarnej

na skutek apelacji powoda P. K. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 7 grudnia 2018 r. sygn. akt III P 2/17

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od P. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

SSA Alicja Sołowińska SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka

Sygn. akt III APa 3/19

UZASADNIENIE

Powód P. K. (1) w pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa Dyrektorowi Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W. wniósł o uchylenie Orzeczenia nr 1, wydanego w dniu 17.03.2014 r. przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. i o uchylenie nałożonej kary dyscyplinarnej oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 22.06.2015 r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce uchylił w całości orzeczenie nr 1 wydane dnia 17.03.2014 r. przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. w postępowaniu odwoławczym (OI/K-1251-1/14/479) i uchylił nałożoną na powoda P. K. (1) tym orzeczeniem karę dyscyplinarną nagany. Nadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Apelację od tego wyroku wniósł Skarb Państwa-

Zakład Karny w W. B., zaskarżając go w całości. Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 28.09.2015 r. (sygn. III Pa 25/15) uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostrołęce. Sąd Okręgowy ustalił, że w sprawie zaszła nieważność postępowania przed Sądem Rejonowym z powodu pozbawienia strony możliwości obrony swoich praw, tj. art. 379 pkt 5 k.p.c. Wskazał, że w zaskarżonym wyroku Sąd Rejonowy stronę pozwaną określił jako Skarb Państwa - Zakład Karny W. B. w W. - takie określenie pozwanego w świetle art. 3 k.p. było prawidłowe. Strona pozwana przed Sądem Rejonowym była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika r.pr. W. S.. Z akt sprawy wynikało, że wówczas działał on w imieniu Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W.. Świadczy o tym fakt, iż złożył pełnomocnictwo jedynie do reprezentowania Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W., w jego imieniu sporządził i złożył odpowiedź na pozew oraz składał wszystkie pisma procesowe. Sąd Okręgowy uznał, że postępowanie przed Sądem I instancji faktycznie było prowadzone przeciwko Dyrektorowi Okręgowego Służby Więziennej w W.. Skarb Państwa - Zakład Karny W. B. w W. nie brał zaś udziału w postępowaniu, a tym samym został pozbawiony możliwości obrony swoich praw, co skutkowało nieważnością postępowania w całości. Jednocześnie Sąd II instancji zalecił, aby Sąd Rejonowy ustalił, jaki był zakres obowiązków powoda P. K. (1), w szczególności w zakresie procedury wprowadzania do systemu N.. (...) wniosków o udzielenie nagrody i planowania opuszczenia Zakładu Karnego. Nadto ustalił, czy on miał obowiązek wykonać te czynności także w stosunku do skazanych Ł. J. i M. K. oraz dlaczego tego nie uczynił. W tym celu wskazano przesłuchanie ponownie świadków, przy czym zobowiązano Sąd Rejonowy do porównania ich zeznania z zeznaniami składanymi w toku postępowania dyscyplinarnego. Sąd Rejonowy ponownie powinien przesłuchać również powoda, a zeznania te powinny również zawierać odniesienie się do treści jego zeznań składanych w toku postępowania dyscyplinarnego i do treści pisma P. K. (1) z k. 104 akt postępowania dyscyplinarnego, w których podawał inną przyczynę niewprowadzenia nagród. Jak też dokonać ustaleń w zakresie doświadczenia powoda, czy było ono wystarczające, skoro prawidłowo przeprowadził procedurę co do innych skazanych, za wyjątkiem Ł. J. i M. K..

Sąd Rejonowy, do którego sprawa ponownie trafiła, postanowieniem z dnia 10.11.2016 r. na podstawie art. 200 w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.c. uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce jako właściwemu. W Sądzie Okręgowym w Ostrołęce sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą III P 2/17.

Na rozprawie w dniu 09.06.2017 r. powód wskazał, że nadal wnosi o uchylenie nałożonej kary dyscyplinarnej oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Natomiast pozwany wnosil o oddalenie powództwa, zwolnienie z udziału w sprawie Dyrektora Zakładu Karnego w W. B. i ustalenie jako strony pozwanej - Skarbu Państwa Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W.. Postanowieniem z dnia 09.06.2017 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Skarb Państwa - Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W.. W piśmie datowanym na 15.09.2017 r. Skarb Państwa Dyrektor Zakładu Karnego w W. - B. wyraził zgodę na wstąpienie pozwanego Skarbu Państwa Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W. w miejsce dotychczasowego pozwanego. W odpowiedzi na pozew Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w W. wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, a na wypadek nieuwzględnienia wniosku o odrzucenie pozwu, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów. W uzasadnieniu wskazał, że Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w W. nie ma zdolności sądowej do występowania w niniejszej sprawie, zatem pozew podlega odrzuceniu. (k. 365 a.s.). Postanowieniem Sądu z dnia 26.10.2017r. wniosek Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. o odrzucenie pozwu został oddalony (k. 387 a.s.). W piśmie datowanym na 15.09.2017r. Skarb Państwa Dyrektor Zakładu Karnego w W. - B. wyraził zgodę na wstąpienie pozwanego Skarbu Państwa Dyrektora Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w W. w miejsce dotychczasowego pozwanego. Na powyższe postanowienie Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w W. wniósł zażalenie (k. 393-395 a.s.), które postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29.11.2017 r. (sygn. III APz 14/17) zostało oddalone (k. 406-407. a.s.). Sąd Apelacyjny wskazał, że stroną pozwaną w sprawie z odwołania funkcjonariusza Służby Więziennej od orzeczenia lub postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne jest Skarb Państwa - jednostka organizacyjna, której kierownik wydał to orzeczenie lub postanowienie, zatem prawidłowo pozwany to Skarb Państwa - Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W., którym kieruje Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej (k. 407-407v.a.s. a.s.).

Skarb Państwa - Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W., wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Wskazał, że oprócz przyczyn wskazanych w toku procesu przez pozwanych wnosi o oddalenie powództwa także z przyczyn niezachowania przez powoda terminu do wytoczenia powództwa - bowiem zgodnie z art. 263 ustawy z dnia 09.04.2010 r. o Służbie Więziennej - od postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne funkcjonariuszowi przysługuje prawo wniesienia odwołania do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego, sądu pracy w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem. Zaskarżone orzeczenie nr (...) wydane dnia 17.03.2014 r. przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. zostało doręczone powodowi oraz jego pełnomocnikowi w dniu 25.03.2014 r., a zatem ustawowy termin do wniesienia odwołania upłynął z dniem 09.04.2014 r. (k. 424-425 a.s.). W piśmie procesowym z dnia 09.03.2018r. Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w W. wskazał, że nie wyraża zgodny na zmianę strony pozwanej w niniejszym procesie, wniósł też o przesłuchanie wskazanych w tymże piśmie świadków (k. 436-437 a.s.).

Pismem z dnia 30.05.2018r. Sąd Okręgowy, w związku z treścią art. 8 ustawy z dn. 15.12.2016r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zobowiązał Prokuratorię Generalną RP do zajęcia stanowiska w sprawie - w terminie 7 dni, w myśl art. 24 w/w ustawy, który organ jest właściwy do podejmowania czynności procesowych za Skarb Państwa w sprawie (k. 457 a.s.). Rozstrzygnięciem nr (...) z dnia 02.07.2018r. Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wskazała Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W. jako podmiot właściwy do reprezentowania Skarbu Państwa w sprawie z odwołania P. K. (1) od Orzeczenia nr 1 z dnia 17.03.2014 r. wydanego w postępowaniu odwoławczym przez Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. uchylającego Orzeczenie nr (...) z dnia 13.01.2014 r. Dyrektora Zakładu Karnego w W.-B., w części w wymierzającego mł. chor. P. K. (1) karę dyscyplinarną nagany (k. 494-499 a.s.).

W odpowiedzi na pozew Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wniosła o oddalenie powództwa w całości w stosunku do Pozwanego – Skarbu Państwa; o ustalenie, że prawidłowym reprezentantem Skarbu Państwa w niniejszym postępowaniu jest Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej i o zwolnienie od udziału w sprawie Zakładu Karnego w W.-B. jako reprezentanta Skarbu Państwa. Domagała się też m.in. zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów procesu według norm przepisanych (k. 509-517 a.s.).

Postanowieniem z dnia 31.08.2018 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce na podstawie art. 67 § 2 k.p.c. dokonał ustalenia właściwej reprezentacji Skarbu Państwa przez wskazanie, iż podmiotem uprawnionym do podejmowania czynności procesowych w jego imieniu jest Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w W. i zwolnił od udziału w sprawie Skarb Państwa - Zakład Karny w W. – B. (k. 532 a.s.).

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił powództwo (pkt I) oraz zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt II).

Sąd Okręgowy ustalił, że mł. chor. P. K. (1) był funkcjonariuszem Służby Więziennej, pełniącym służbę w Zakładzie Karnym w W. B. na stanowisku młodszego wychowawcy. W 2013 r. P. K. (1) pełnił obowiązki w P. - w Oddziale Zewnętrznym Zakładu Karnego W. B.. Oprócz niego na tym oddziale pracowali również wychowawcy P. B. (1) i P. W.. Mieli oni przydzielonych osadzonych z przydziału, który odpowiadał nazwiskom według alfabetu.

Sąd ustalił, że do obowiązków powoda należało, zgodnie z podpisanym przez niego dnia 25.03.2013 r. „Zakresem obowiązków”: opiniowanie i wnioskowanie w sprawach nagradzania, karania dyscyplinarnego oraz uczestniczenie przy wymierzaniu kar bez ograniczenia tego jedynie do osadzonych należących do grupy, której wychowawcą był powód, wykonywanie czynności związanych z użytkowaniem systemu Centralna Baza Danych Osób Pozbawionych Wolności N.. (...) zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie, podleganie bezpośrednio kierownikowi Oddziału Zewnętrznego w P. i wykonywanie jego poleceń nieujętych w zakresie obowiązków, zastępowanie wychowawcy P. B. (2) i wychowawcy P. B. (1) w czasie ich nieobecności.

Dalej Sąd Okręgowy ustalił, że przełożonym powoda P. K. (1), sprawującym nad nim bezpośredni nadzór, był P. K. (2). W 2013 r. powód brał udział w przygotowywaniu dokumentacji, związanej z nagrodą widzenia bez dozoru, poza obrębem zakładu karnego z osobą najbliższą lub osobą godną zaufania, na okres nie przekraczający jednorazowo 30 godzin. Dokumentację tę wcześniej przygotowywał wspólnie i pod kierunkiem funkcjonariusza P. B. (1), a następnie samodzielnie. Pod nieobecność P. B. Kierownik OZ nakazał powodowi sporządzenie tej dokumentacji w stosunku do osadzonych, którzy mieli opuścić zakład na przepustki nagrodowe w dniu 24.08.2013 r. Dokumentację tę zazwyczaj sporządzał wychowawca, który miał służbę w ostatnią sobotę lub niedzielę przed datą planowanej przepustki. W dniu 18.08.2013 r. powód sporządził listę osób zaplanowanych do wyjścia w dniu 24 i 25 sierpnia, na której były m.in. nazwiska Ł. J. i M. K.. W dniu 22.08.2013 r. (czwartek), P. K. (1) otrzymał telefoniczną informację od H. B. (1), że P. B. (1) nie wprowadził do systemu wniosków nagrodowych dla kilku skazanych, w tym także w stosunku do skazanych J. i K.. Po tej interwencji powód wprowadził do systemu powiązania i skutecznie podjął starania o akceptację w systemie, które polegały na decyzji przełożonego zastępcy Dyrektora ZK, odnośnie zatwierdzenia tych nagród, co było warunkiem niezbędnym przez tych osadzonych do wyjścia na przepustki w ww. dniu. Powód uzupełnił te braki w systemie oprócz tych dwóch osadzonych. Ponadto powód, z uwagi na krótki czas do opuszczenia zakładu przez osadzonych, tę kwestię, konsultował z bezpośrednim przełożonym P. K., a potem uzyskał zgodę Dyrektora ZK. Powód wypisał przepustki dla osadzonych i przeprowadził rozmowy z osadzonymi, którzy pierwszy raz opuszczali zakład w tym trybie. W dniach 24-25.08.2013 r., osadzeni Ł. J. i M. K. po raz pierwszy korzystali z widzeń bez dozoru. Przepustki, które pozwoliły im fizycznie wyjść poza teren jednostki, podpisał P. K. (2), nie czyniąc przy tym weryfikacji dokumentów papierowych z danymi w systemie elektronicznym N.(...)

Z dalszych ustaleń Sądu wynikało, że w poniedziałek 26.08.2013 r. H. B. (1) ponownie sprawdził przepustki w systemie i okazało się, że skazani J. i K. wyszli na przepustkę po samym planowaniu, bez nagród. Zadzwoił ponownie do P. K. (1) i powiedział mu o tym. Powód powiadomił o całej sprawie kierownika K.. Nagrody zostały wprowadzone do systemu w poniedziałek, po powrocie skazanych z przepustek. W systemie nagrodę można było w tym okresie wprowadzić z datą wstecz. Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o: pozew (k. 4-16 akt), odpowiedź na pozew (k. 19-23 i 554-562 akt), zeznania świadków: J. K. (1) (k. 613v-614 akt), P. B. (1) (k. 580v -581v akt), P. K. (2) (k. 582-584 akt), H. B. (1) (k. 581v-582 akt), zeznań powoda P. K. (1) w charakterze strony (k. 625-627 akt), dokumenty znajdujące się w aktach postępowania odwoławczego, załączone do akt głównych sprawy, w tym w szczególności: Orzeczenie nr (...) z dnia 11 października 2013 r. Dyrektora Zakładu Karnego w W. - B. (sygn. L.Dz. S/K-1251/2/ (...)); odwołanie P. K. (1) od Orzeczenia nr (...) z dnia 11 października 2013 r.; Orzeczenie nr 4 Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. wydane w postępowaniu odwoławczym z dnia 29 listopada 2013 r. (L. dz. (...) (...) - (...)); Orzeczenie nr (...) z dnia 13 stycznia 2014 r., Dyrektora Zakładu Karnego w W.-B. (sygn. L.Dz.S/K-1251/2/13/635/14); odwołanie od Orzeczenie nr (...) z dnia 13 stycznia 2014 r. Dyrektora Zakładu Karnego w W.-B. (sygn. L.Dz.S/K-1251/2/13/635/14), Orzeczenie nr 1 wydane w postępowaniu odwoławczym dnia 17 marca 2014 r. Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. (sygn. L.dz.OIK- (...) -1/14/479), którym uchylono Orzeczenie nr (...) z dnia 13 stycznia 2014 r. Dyrektora Zakładu Karnego w W.-B. (sygn. L.Dz.S/K-1251/2113 (...)) w części i wymierzono mł. chor. P. K. (1) karę dyscyplinarną nagany oraz dokumentów z akt postępowania przygotowawczego 1 Ds. 172/14 w sprawie przekroczenia uprawnień Prokuratury Rejonowej dla Warszawy P.).

W świetle tak poczynionych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, że powództwo jest niezasadne i podlegało oddaleniu.

Sąd powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21.04.2016 r. (III PZP 4/16, Legalis 1433110), gdzie SN stwierdził, że do postępowania sądowego wszczynanego przez wniesienie do sądu pracy odwołania od orzeczenia kończącego postępowanie dyscyplinarne na podstawie art. 263 ustawy z dnia 09.04.2010 roku o Służbie Więziennej (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1415) stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.). Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, iż spór w niniejszej sprawie należało rozstrzygnąć na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd Okręgowy podkreślił, że w postępowaniach sądowych, w których funkcjonariusz służby więziennej wniósł odwołanie do sądu pracy, będzie on miał procesowy status pracownika (powoda), co znajduje uzasadnienie

w brzmieniu art. 476 k.p.c., stosowanym do osób, którym z mocy odrębnych przepisów (funkcjonariusz służby więziennej) przysługuje roszczenie w sprawach z zakresu prawa pracy. Odwołanie powoduje konieczność merytorycznego, a nie kasatoryjnego (uchylenia) orzeczenia sądu. Sąd wskazał, iż możliwość złożenia odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych przewidziano również w przypadku wypowiedzenia i rozwiązania umów o pracę (art. 264 Kodeksu Pracy) czy decyzji organów rentowych (art. 476 § 2, art. 477⁹ k.p.c.). Wskutek ich rozpoznania sąd orzeka merytorycznie. Taka sama sytuacja musi dotyczyć dwuinstancyjnego podstępowania wywołanego odwołaniem od orzeczenia dyscyplinarnego funkcjonariusza służby więziennej.

Dalej Sąd zważył, że zgodnie z art. 230 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 631; dalej jako ustawa), ust. 1: Funkcjonariusz odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub za czyny sprzeczne ze złożonym ślubowaniem. Ust. 2 wskazuje, że naruszenie dyscypliny służbowej stanowi czyn funkcjonariusza popełniony umyślnie lub nieumyślnie polegający na naruszeniu dobrego imienia służby lub na przekroczeniu uprawnień lub niewykonaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych. Natomiast w ust. 3, że naruszeniem dyscypliny służbowej jest w szczególności - zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy. Zgodnie z art. 232 ustawy, karami dyscyplinarnymi są: nagana, ostrzeżenie o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku służbowym, ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby w Służbie Więziennej, wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe, obniżenie stopnia, wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe wraz z obniżeniem stopnia i ostatecznie wydalenie ze służby. Sąd powołał się na art. 239 ust. 1 ustawy stanowiący, że wymierzona kara powinna być współmierna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego i stopnia zawinienia, w szczególności powinna uwzględniać okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego skutki, w tym następstwa dla służby, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na obwinionym obowiązków, pobudki działania zachowanie obwinionego przed popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego i po jego popełnieniu oraz dotychczasowy przebieg służby. Ustawodawca nie wskazał, za jakie przewinienia służbowe wymierza się dany środek. Wybór kary dyscyplinarnej należy do przełożonego dyscyplinarnego, który ma swobodę przy jego dokonaniu. Nie oznacza to oczywiście dowolności. Przełożony dyscyplinarny jest bowiem związany dyrektywami wymiaru kary zawartymi w art. 239 ustawy. Kara nagany jest najłagodniejszą z kar, która może być orzeczona za przewinienie dyscyplinarne. Zachowanie uczestników postępowania dyscyplinarnego podlega weryfikacji zarówno w wymiarze pozytywnym (np. ich decyzje), jak i negatywnym (np. zaniechania) w celu zapewnienia jego prawidłowego i legalnego przebiegu. Zasada ta ma szereg wymiarów, w zależności od tego, przez kogo i na jakim etapie jest sprawowana kontrola. Centralne znaczenie dla jej realizacji ma wymiar organizacyjno-podmiotowy. Kontrola w postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach funkcjonariuszy służby więziennej może mieć bowiem charakter wewnętrzny lub zewnętrzny. W pierwszym przypadku jest ona prowadzona przez organy dyscyplinarne służby więziennej, a w drugim przypadku przez sądy pracy.

Analizując zasadę kontroli w ramach szeroko pojmowanej procedury dyscyplinarnej w sprawach funkcjonariuszy, Sąd zwrócił uwagę na jej wymiar zewnętrzny, a więc regulację przewidzianą w art. 263 ustawy, na mocy której odwołania od orzeczeń dyscyplinarnych rozpoznają sądy pracy. Sądem rzeczowo właściwym, do którego należy wnieść odwołanie od orzeczenia i postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne jest sąd okręgowy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dn. 22.09.2016 roku, III PZP 7/16, L.). Ewentualne uchybienia proceduralne w postępowaniu dyscyplinarnym mogły być przedmiotem ustaleń Sądu w niniejszym postępowaniu, albowiem Sąd stosując przepisy procedury cywilnej, jako Sąd I instancji, mógł dokonać własnych ustaleń faktycznych. Postępowanie dyscyplinarne i rodzaj wymierzonej w tym postępowaniu kary ma charakter fakultatywny i uznaniowy, co oznacza, że wydanie określonych rozstrzygnięć nakłada na organ obowiązek dokonania wnikliwej analizy stanu faktycznego, na gruncie konkretnej sprawy oraz należytego umotywowania.

W dalszych zważeniach Sąd I instancji podkreślił, że kwestię obowiązku wychowawców wprowadzania do systemu N(...) nagród i ich realizacji reguluje Zarządzenie nr 78 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 02.11.2010r. w sprawie użytkowania przez jednostki organizacyjne SW systemu (...) (...), zmienione Zarządzeniem nr 24/11 z dnia 25.03.2011r. oraz nr. 41/11 z dnia 26.08.2011r. (§1 pkt 1 oraz §7 ust 1 - Obowiązki funkcjonariuszy i § 10 -

Upoważnienie do wydania instrukcji). Nadto pismem Dyrektora Generalnego SW z dnia 16.03.2010 r. w zakresie etapów wprowadzenia w/w Zarządzenia - określono w części zatytułowanej - „Nagrody i ulgi osadzonego”. Natomiast w Instrukcji z dnia 20.11. (...) w sprawie szczegółowych zasad gromadzenia informacji i danych osobowych w systemie (...) w zakresie właściwości merytorycznej (...) obowiązki te określone są w pkt 3 ust.1. Osadzeni Ł. J. i M. K. należeli do grupy wychowawcy por. B., który od dnia 17.08.2013 r. przebywał na urlopie, którego w tym czasie zastępował powód (zgodnie z zakresem obowiązków z dnia 25.03.2015 r. i grafikiem służb wychowawców w okresie 18-24.08.2013 r.). Nie ulegało wątpliwości zdaniem Sądu, że zestawienie osób na (widzenie) przepustki z dnia 18.08.2013 r. podpisał powód i dotyczyło to wszystkich skazanych niezależnie do czyjej grupy osadzeni należeli (art. 138 par. 1 pkt 7 kkw – 6 skazanych i 138 par. 1 pkt 8 - 7 skazanych, w tym w poz. 1-4 w rubryce uwagi dot. powrót - wpisano „pierwszy raz”). W dniu 22.08.2013 r. z informacji telefonicznej H. B. (1), która była skierowana do powoda wynikało, że w systemie (...) nie powiązano nagród osadzonych z wyjściem na przepustkę osadzonych w dniu 24.08.2013r. Po tej interwencji powód wprowadził do systemu powiązania i skutecznie podjął starania o akceptację w systemie, które polegały na decyzji przełożonego zastępcy Dyrektora ZK odnośnie zatwierdzenia tych nagród, co było warunkiem niezbędnym przez tych osadzonych do wyjścia na przepustki w ww. dniu. Powód uzupełnił te braki w systemie oprócz dwóch ww. osadzonych. Ponadto powód kwestię tę w zakresie uzyskania zgody Dyrektora ZK, konsultował z bezpośrednim przełożonym P. K., z uwagi na krótki czas do opuszczenia zakładu przez osadzonych. W trakcie postępowania wyjaśniającego w dniu 17 września 2013 r. i 20 grudnia 2013 r. powód zeznał, że nie wie dlaczego nie wprowadził do systemu nagród wobec tych dwóch osadzonych (przesłuchania powoda przez rzecznika dyscyplinarnego). W toku postępowania powód tłumaczył, że P. B. wskazywał przed pójściem na urlop, żeby tymi dwoma osadzonymi się powód nie przejmował, z czego powód wywiódł, że nie miał obowiązku uzupełniać dokumentacji wobec ww. osadzonych. Sąd podniósł, że P. B. (1) słuchany w charakterze świadka nie tylko nie potwierdził tej okoliczności, ale stanowczo zaprzeczył, że miała ona miejsce. Sąd podkreślił, że procedura wprowadzania nagród do tego systemu niczym nie różniła się dla wychowawcy od procedury osadzonych, którzy kolejny raz wychodzili na przepustkę. Oprócz tego, że osadzeni, którzy wychodzili pierwszy raz, przed opuszczeniem zakładu musieli być pouczeni o konsekwencjach sprzeniewierzenia się zasadom powrotu z przepustki. Ponadto, to obowiązkiem wychowawcy było przygotowanie przepustek dla osadzonych opuszczających czasowo zakład karny w systemie nagrodowym. To na nim spoczywał obowiązek przygotowania, na podstawie dokumentacji - przepustek dla tych osadzonych, które podpisywał ostatecznie Kierownik OZ lub Dyrektor ZK, co stanowiło podstawę do opuszczenia placówki. Kierownik P. K., zeznając stwierdził, że wydał ustne polecenie przygotowania przez powoda wyjść na przepustkę wszystkich osadzonych w dniu 24.08.2013r., co potwierdza lista z 18.08.2013r. sporządzona przez powoda, dot. osadzonych, którzy mieli opuścić zakład karny w drodze przyznanej nagrody. To wychowawca dokonuje w systemie formalności z tym związanych. Potwierdza to oprócz zeznań powoda składanych przed rzecznikiem dyscyplinarnym także notatka służbowa P. K. z dnia 26.08.2013r., gdzie stwierdził, że został poinformowany w dniu 22.09.2013 r. przez H. B., że w systemie nie ma powiązań, podjął czynności w celu udzielenia nagród. Dalej wskazał, że poprzez jego niedopatrzanie nie udzielono nagród ww. osadzonym, a wyszli oni na przepustkę. Inne przepustki planowane przez powoda odbyły się bez uwag. Powód swój błąd tłumaczył brakiem doświadczenia w przypadku planowania przepustek skazanym, którzy po raz pierwszy korzystają z tego rodzaju nagrody. Natomiast z notatki służbowej sporządzonej przez świadka P. K. z dnia 09.09.2013 r. wynika, że to powód wprowadzał do systemu sporne przepustki, planował do widzenia i opuszczenia zakładu oraz przygotowywał przepustki dla osadzonych, którzy mieli 24.08.2013 r. w ramach nagrody opuścić zakład karny.

Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że sporządzone przez powoda przepustki dla wszystkich osadzonych, którzy mieli korzystać z nich od 24.08.2013 r. popisał P. K., nie sprawdzając w systemie, w przypadku dwóch ww. osadzonych, czy zachowane zostały procedury związane z tego rodzaju wyjściem. W ocenie Sądu, powód słuchany w charakterze strony potwierdził co do zasady swoje wcześniejsze twierdzenia, nie odnosząc się do nowych okoliczności i dowodów, a szczególnie dokumentów: Zarządzenie nr 78 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 02.11.2010 r. w sprawie użytkowania przez jednostki organizacyjne SW systemu (...) (...), zmienione Zarządzeniem nr 24/11 z dnia 25.03.2011 r. oraz nr. 41/11 z dnia 26.08.2011 r., pisma Dyrektora Generalnego SW z dnia 16.03.2010 r. w zakresie etapów wprowadzenia ww. Zarządzenia, Instrukcji z dnia 20.11. (...) w sprawie szczegółowych zasad gromadzenia informacji i danych osobowych w systemie (...) w zakresie właściwości merytorycznej (...) oraz zakresu obowiązków powoda z dnia 25.03.2015 r. i grafikiem służb wychowawców w okresie 18-24.08.2013 r., które wskazują

na podstawę prawną i obowiązek wychowawcy wprowadzania spornych danych do systemu (...) i kwestię zastępstw wychowawców pod nieobecność jednego czy drugiego z nich. Z zeznań P. K. (2) i P. B. (1), zachowania mł. chor. H. B. (3), który stwierdziwszy w dniu 22.08.2013 r. nieprawidłowości przy wprowadzaniu nagród do systemu (...), o ich usunięciu zwrócił się do wychowawcy, który tego dnia był w pracy, jak i zachowanie samego obwinionego, który podejmował w tym zakresie wszelkie czynności mające doprowadzić do realizacji nagród na widzenie bez dozoru poza obrębem zakładu karnego z osobą najbliższą lub osobą godną zaufania, na okres nie przekraczający jednorazowo 30 godzin wynika, że miał świadomość obowiązków z tym związanych. Również świadkowie: P. K. (2) i P. B. (1), zeznali, że dokumentację związaną z planowanymi przepustkami nagrodowymi realizowali wychowawcy, którzy pełnili służbę w soboty lub niedziele poprzedzające wyjście osadzonych, z uwagi na to, iż te dni można było poświęcić na wypełnienie dokumentacji, gdyż nie było innych obciążających ich obowiązków w tych dniach. Nie ulega też wątpliwości, że powód już wcześniej był przyuczony do tego rodzaju czynności przez świadka P. B. i chociaż procedura ta różniła się od procedury w ZK w B., tym niemniej była ona, jeżeli chodzi o obowiązki wychowawców, taka sama w stosunku do osadzonych, którzy pierwszy raz korzystali z przepustek, jak i w stosunku do osadzonych, którzy z tych przepustek korzystali kolejny raz. Różnica dotyczyła tylko osoby zatwierdzającej nagrodę i pouczenia osadzonego, który pierwszy raz korzystał z tego rodzaju nagrody, o skutkach niepowrotu z przepustki. Świadkowie Ci zgodnie zeznali też, że wszelką dokumentację z tego rodzaju nagrodą przygotowywali wychowawcy, zaś Kierownik OZ podpisywał przepustki przygotowane przez wychowawcę, na podstawie wymaganej dokumentacji. Procedura ta polegała na tym, że wychowawcy Oddziału Zewnętrzny Zakładu Karnego w W. - B. w P. typowali spośród skazanych, co do których komisja penitencjarna nie widziała przeszkód, aby opuszczali samodzielnie zakład karny. Osoby, które zasługiwały na uzyskanie nagrody opisanej w przywołanych przepisach prawa. Wyznaczony każdorazowo przez kierownika wychowawca sporządzał listę tych skazanych, którzy mieli opuścić zakład w konkretnym dniu. Po sporządzeniu tej listy w formie papierowej, wychowawca planował wyjścia wytypowanych skazanych, także w systemie (...). Do systemu (...) musiał następnie wprowadzić wnioski nagrodowe dla wszystkich skazanych, których zaplanował do opuszczenia zakładu w tym trybie. Konieczność wprowadzenia tych wniosków dotyczyła wszystkich skazanych, niezależnie od tego czy skazany korzystał z tej nagrody pierwszy raz, czy też po raz wtóry. Musiały się one wszystkie znaleźć w systemie. Dopiero gdy one się tam znalazły, to przy zatwierdzaniu tych wniosków w systemie (...), jedno zatwierdzał kierownik OZ (dla skazanych korzystających już z tej formy nagrody), a pozostałe dyrektor zakładu karnego (dla skazanych korzystających z tej formy nagrody po raz pierwszy).

W dalszych rozważaniach Sąd wskazał, że po ustaleniu przez wychowawcę w systemie (...), że wnioski nagrodowe, stanowiące podstawę prawną opuszczenia jednostki przez skazanych, zostały zatwierdzone przez właściwego przełożonego. Wypisywał on przepustki, które podpisywał we wszystkich przypadkach kierownik OZ, a tylko pod jego nieobecność Dyrektor ZK. Tłumaczenie powoda, w tym kontekście, że o pewną kategorię skazanych można się było nie martwić, jest niezrozumiałe i nie znajduje potwierdzenia w zeznaniach ww. świadków, a w szczególności P. B.. W świetle tych zeznań, w ocenie Sądu wychowawca P. K. (1), przed 24.08.2013 r. procedurę opuszczania skazanych z jednostki w związku z udzielonymi nagrodami znał albowiem była ona opisana w instrukcji, do znajomości której był zobowiązany, a ponadto przećwiczył ją pod jego nadzorem, a potem co najmniej raz wykonał ją samodzielnie i prawidłowo. Tak więc w spornym okresie dokonywał tych czynności związanych z opracowaniem dokumentacji osadzonych wychodzących poza teren oddziału w związku z udzielonymi nagrodami z art. 138 § 1 pkt 7 i 8 k.k.w., nie po raz pierwszy. Trudno też przypuszczać, aby takie słowa zostały wypowiedziane przez bądź co bądź doświadczonego wychowawcę (...), który słuchany jako świadek bardzo dokładnie opisał procedurę postępowania i kompetencje wychowawcy w tym zakresie. Brak jest na to jakichkolwiek dowodów, nie twierdzi tego nawet sam powód, że P. B. (1) kazał mu się „nie martwić” także innymi skazanymi, a tylko konkretnie K. i J.. Zaś z akt sprawy wynika, że powód, nie czuł się umocowany, nie martwił się także o innych skazanych, co wynika z zeznań świadka H. B., bowiem nie powiązał planowanych wyjść z wnioskami nagrodowymi dla innych osadzonych, poza skazanymi K. i J., którzy mieli opuścić OZ w dniach 24-25.08.2013 r. Słusznie podnosi pozwany, że nie wiadomo jak wytłumaczyć w tych okolicznościach fakt, że w przypadku kilku innych skazanych powód przeprowadził procedurę na dzień 24.08.2013 r. od początku do końca, a więc począwszy od planowania, poprzez wprowadzenie wniosków nagrodowych, ich zatwierdzenie i wystawienie przepustek. I nawet w sytuacji, gdyby tak rzeczywiście było, to niezrozumiałe jest – zdaniem Sądu - postępowanie powoda, który po uzyskaniu informacji od świadka B. w dniu 22.08.2013 r., wprowadza brakujące dane do systemu

(...) w stosunku do innych osadzonych (powiązanie przepustki z nagrodą i uzyskuje akceptację Dyrektora ZK) oprócz dwóch ww. osadzonych. Dyrektor ZK udzielał nagrody również za pomocą systemu. Nadmienić należy, że osadzeni w liczbie 13, którzy w tych dniach mieli korzystać z przepustek nagrodowych byli w systemie alfabetycznym przydzieleni wszystkim 3 wychowawcom, tj.: P. K., P. B. (1) i P. W.. Sąd odniósł się do zeznań świadka H. B., który wskazał, że kiedy wykrył brak powiązania w systemie, to zadzwonił do powoda, bo w systemie widać było, kto planował wyjście osadzonych. Powód zapewnił wtedy ww. świadka, że posprawdza z listą i uzupełni braki. Jak wynika z materiału dowodowego wprowadzanie wniosków nagrodowych do systemu (...) to kompetencja wychowawcy. W tygodniu poprzedzającym wyjście skazanych (24.08.2013 r.) w OZ P. pełnił służbę jeden wychowawca (sezon urlopowy), właśnie P. K. (1).

Zdaniem Sądu, powód niewątpliwie rozpoczął procedurę wyjścia skazanych (zaplanował je), więc już wtedy musiał działać na polecenie przełożonych, jak też ją zakończył, wypisał druki przepustek stanowiących zezwolenie na opuszczenie jednostki, o czym zeznał świadek K., który podpisał je w obecności tegoż wychowawcy. Pominięcie przez powoda skazanych J. i K., było wynikiem jego niedbalstwa w wykonywaniu wcale nieskomplikowanych i czysto technicznych obowiązków służbowych. Wystarczyłoby, ażeby powód przed wypisaniem przepustek dla skazanych skonfrontował listę osadzonych, których sam zaplanował do wyjścia w dniu 24.08.2013 r., z zapisami w systemie (...) w sprawie zatwierdzenia wniosków nagrodowych, a do zdarzenia by w ogóle nie doszło. To właśnie za to działanie, w sposób oczywisty niedbałe, powód został upomniany naganą w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu dyscyplinarnym. Wbrew oczywistym faktom powód przeczył, aby otrzymał jakiegokolwiek polecenie służbowe podjęcia czynności prowadzących do opuszczenia przez skazanych jednostki w dniu 24.08.2013 r., w tym powiązania planowania z nagrodą, może poza zaplanowaniem ich wyjścia. Powód nie dzwonił do dyrektora ZK w sprawie skazanych K. i J., bo dla nich wniosków nagrodowych do systemu nie wprowadził. Zatem jego telefon musiał dotyczyć innych skazanych korzystających z tej formy nagrody po raz pierwszy, bo inaczej wnioski nagrodowe mógł zatwierdzić kierownik P. K. (2), z którym właśnie zakończył rozmowę. Tak jak już wcześniej podano powód nie potrafił przekonywująco wyjaśnić, dlaczego nie powiązał w systemie (...) planowanego wyjścia dwóch skazanych z nagrodą to wyjście umożliwiającą. W dalszym ciągu wyjaśnień stwierdził, że nie zrobił tego, bo to nie byli osadzeni z jego grupy wychowawczej, co stoi w sprzeczności z ww. okolicznościami. W związku z tym - zdaniem Sądu - po rozmowie powoda z H. B. w dniu 22.08.2013 r. w sprawie wprowadzenia nagród dla wszystkich skazanych zaplanowanych do wyjścia w dniu 24.08.2013 r. i rozmowy z P. K. - dla powoda nie mogło budzić wątpliwości że, nawet ewentualne wcześniejsze sugestie (...) w tym względzie, nie mogły już wiązać powoda. Oczywiście jest, że pominięcie przez powoda skazanych J. i K. było wynikiem jego niedbalstwa w wykonywaniu wcale nieskomplikowanych i czysto technicznych obowiązków służbowych. Wystarczyłoby, ażeby powód przed wypisaniem przepustek dla skazanych skonfrontował listę osadzonych, których sam zaplanował do wyjścia w dniu 24.08.2013 r. z zapisami w systemie (...) (zatwierdzenia wniosków nagrodowych), a do zdarzenia by w ogóle nie doszło. To właśnie za to niedbałe działanie, powód został upomniany naganą w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu dyscyplinarnym. Powód w toku postępowania wyjaśniającego oraz w drodze przesłuchań przed rzecznikiem dyscyplinarnym przyznał się do tych nieprawidłowości – pominięcia powiązania nagrody z przepustką wobec ww. osadzonych w systemie (...).

Sąd uznał, że przedstawiony powodowi w toku postępowania dyscyplinarnego zarzut ma swoje odzwierciedlenie w ustalonym stanie faktycznym, zaś skutek w postaci opuszczenia bez wymaganej procedury przez ww. dwóch osadzonych zakładu, można przypisać również Kierownikowi OZ P. K., który podpisał przepustki (nie weryfikując ich w systemie) umożliwiające tego typu sytuację. Tym niemniej, jak wskazał ten świadek i J. K., przełożeni powinni mieć zaufanie do podwładnych i nie są w stanie w pełni weryfikować wszystkich czynności, np. wychowawców, którzy to zobligowani są do prowadzenia dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami. W tych okolicznościach, skutek w postaci opuszczenia OZ przez ww. osadzonych, wbrew obowiązującym procedurom można też, przynajmniej pośrednio, przypisać powodowi. Sąd miał też na uwadze zeznanie świadka J. K. – byłego Dyrektora ZK, który zeznał, że początkowo rozważał inne możliwości (oprócz dyscyplinarnych) rozwiązania zaistniałego zdarzenia, ale postawa powoda, który nie widział swojej winy w przedmiotowym zdarzeniu i wskazywał, że Dyrektor i tak mu nic nie zrobi, gdyż będzie się on odwoływać, spowodowało wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie, z późniejszymi

konsekwencjami. Sąd dał wiarę ww. zeznaniom świadków, gdyż są spójne, logiczne i odwołują się do zgromadzonej dokumentacji w sprawie, tworząc wiarygodny obraz spornego zdarzenia.

Rozstrzygając przedmiotową sprawę Sąd Okręgowy miał też na względzie, że funkcjonariusz SW jest funkcjonariuszem publicznym i z uwagi na specyfikę swojej służby ciąży na nim większa odpowiedzialność za swoje działania, niż na innym urzędniku. Przez ten pryzmat też muszą być oceniane bardziej krytycznie wszelkie uchybienia, których dopuszcza się taki funkcjonariusz. Kara nagany polega na zwróceniu uwagi funkcjonariuszowi na niewłaściwość jego postępowania. Jest to kara najłagodniejsza i dotyczy funkcjonariuszy, w stosunku do których, przełożony ma przeświadczenie, na podstawie całości dotychczasowego jego postępowania, że podobne zachowanie nie zdarzy się w przyszłości. W niniejszej sprawie, na skutek nieprawidłowości w postępowaniu powoda i jego przełożonego P. K. nie doszło do poważnych następstw, ale trzeba mieć na uwadze, iż w przypadku nie powrotu z przepustki ww. osadzonych, sytuacja byłaby diametralnie odmienna. Odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy to odpowiedzialność zindywidualizowana, o której decyduje przełożony dyscyplinarny. Powód nie negując swojego niedopatrzania wskazuje, że jego przełożony P. K. nie poniósł żadnej odpowiedzialności z tego tytułu, że nie zweryfikował wystawionych przepustek w systemie (...), co było podstawą do opuszczenia przez ww. osadzonych ZK, wobec braku decyzji Dyrektora ZK w tym zakresie. Przełożony dyscyplinarny uznał, że te zachowanie P. K. chociaż nieprawidłowe, to w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie jest na tyle naganne, aby wszczynać postępowanie i wystarczające jest zwrócenie uwagi funkcjonariuszowi, aby w przyszłości staranniej weryfikował przedstawiane przez wychowawców dokumenty.

Mając na uwadze cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd I instancji uznał, iż rodzaj wymierzonej kary jest współmierny do popełnionego przewinienia i stopnia zawinienia oraz uwzględnia wszystkie okoliczności sprawy – dotychczasowe prawidłowe pełnienie obowiązków (por. wyrok SN z dnia 01.07.1999r., I PKN 86/99, OSNCP 2000/18/683). Z tych też względów powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, dlatego orzekł jak w pkt 1 wyroku. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej i § 9 ust. 3 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z póź. zmianami, w pozycji inne roszczenia niemajątkowe) na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 06.06.2018r., V Ca 435/17 i SA w B. z dnia 22.06.2018r., I Ca 185/18 – L.).

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł pełnomocnik powoda, skarżąc wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce w całości, zarzucił Sądowi:

1) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 KPC poprzez nieuzasadnione

przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i odmówienie w pełni wiarygodności i mocy dowodowej merytorycznym argumentom powoda, a w sposób całkowicie błędny i wynikający z braku wszechstronności analizy materiału dowodowego przyjęcie jednokierunkowości w uznaniu wiarygodności twierdzeń strony pozwanej, w szczególności świadka P. K. (2) oraz zgłoszonych przez nią dowodów, jak też wyrażająca się w bezpodstawnym przyjęciu braku istotności, w zakresie rozstrzygnięcia sprawy, okoliczności zgłaszanych przez powoda, wskazując brak dążenia do ustalenia i zebrania materiału dowodowego sprawy;

2) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 k.p.c., poprzez nieuzasadnioną błędność rozstrzygnięcia, wynikającą z wybiórczej oceny i braku zapoznania się z opisem zarzutu stawianego powodowi w Orzeczeniu nr 1 z dnia 17.03.2014 r., na którego podstawie wymierzono powodowi karę dyscyplinarną, które stoją w wyraźnej opozycji z zebraniem materiałem dowodowym w sprawie, albowiem osadzeni wyszli poza teren OZ P., na widzenie bez dozoru, poza obręb zakładu, nie wskutek nie dopełniania obowiązków służbowych przez powoda i nie wprowadzenia do systemu N.. (...) nagród z art. 138 § 1 pkt 7 KKW (a tak brzmi zarzut), lecz wskutek wydania i podpisania decyzji Dyrektora, co nie należało do zakresu obowiązków służbowych Powoda, co uszło uwadze w zaskarżonym wyroku;

3) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 k.p.c. poprzez niewłaściwe stwierdzenie istnienia przesłanki stanowiącej możliwość kwalifikacji, jako naruszenia dyscypliny służbowej, rzekomo niedopełnienia należycie przez

powoda obowiązków służbowych, lakonicznie pomijając istotnej i decydującej winy w nadzorze służbowym, a w szczególności bezzasadne i niedopuszczalne obarczenie przez przełożonego powoda obowiązkami doświadczonego wychowawcy P. B. (1), mając istotną wiedzę o braku doświadczenia powoda w realizacji procedury obowiązującej w OZ P. w zakresie opuszczenia jednostki przez skazanego po raz pierwszy oraz po raz kolejny, stwarzając obligatoryjny wymóg sprawdzenia przez przełożonego dokumentacji uprawniającej do opuszczenia jednostki, co świadczy o braku podjęcia wymaganych działań zmierzających do ustalenia istotnych okoliczności sprawy i wybiórczości w ustaleniu stanu faktycznego sprawy;

4) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 k.p.c. poprzez nieuzasadniony brak poddania analizie wymogów w zakresie sporządzania i wprowadzania do systemu N.. (...) skazanemu wniosku o udzielenie nagrody, nie poddając weryfikacji braku ostrej procedury w tym zakresie, pomijając, iż to Dyrektor ZK W. B. lub Jego Zastępca podejmuje ostateczną decyzję w zakresie wprowadzenia wniosków nagrodowych do systemu, nie zaś wychowawca, co dyskwalifikuje zasadność wymierzenia kary dyscyplinarnej względem powoda;

5) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 k.p.c. poprzez nieuzasadnione zawężenie zakresu rozpoznania sprawy wyłącznie do ustalenia zakresu obowiązków powoda wynikających z Zakresu obowiązków Młodszego wychowawcy Oddziału Penitencjarnego OZ w P. z dnia 25.03.2013 r., wynikające z błędnego:

- braku dostosowania merytorycznej analizy sprawy do specyfiki procedury obowiązującej w OZ P. w zakresie opuszczenia jednostki przez skazanego po raz pierwszy oraz po raz kolejny,

- kardynalny brak uwzględniania braku doświadczenia powoda w realizacji obowiązków wychowawcy samodzielnie dostosowanej do specyfiki obowiązującej w OZ P. różniącej się od procedury obowiązującej w innych jednostkach, w tym specyfiki przygotowywania dokumentacji związanej z najwyższą formą nagród dla skazanych, tj. nagrodą widzenia bez dozoru, poza obrębem zakładu karnego z osobą najbliższą lub osobą godną zaufania, na okres nie przekraczający jednorazowo 30 godzin;

- braku uwzględniania nieprawidłowości i nieszczelności funkcjonowania systemu N.. (...) w zakresie planowania, która to procedura została w sposób prawidłowy zmodyfikowana po zdarzeniu z sierpnia 2013 r.,

- braku właściwego ustalenia kto był, zgodnie z przepisami prawa, a nie z przyjętą praktyką, zobowiązany do weryfikacji i sprawdzenia danych podanych w „Liście skazanych udających się na widzenia bez dozoru poza terenem Z.K. na okres 30 godzin w myśl art. 138 § 1 pkt 7 kkw w OZ P.” z danymi wprowadzonymi do systemu N.. (...);

- braku ustalenia - dlaczego funkcjonariusz, który wnioskował do Komisji Penitencjarnej (posiedzenie odbyło się w dniu 14.08.2013 r.) o pozytywne zaopiniowanie skazanym udzielenie zezwolenia z art. 138 § 1 pkt 7 kkw nie wystąpił jednocześnie o udzielenie w/w zgody;

- braku właściwego ustalenia czy do zakresu obowiązków skarżącego należało umieszczenie na listach z dnia 18 sierpnia 2013 r. skazanych, których planuje się w systemie N.. (...), że w najbliższych dniach będą korzystać z widzeń, o których mowa w art. 138 ust. 1 pkt 7 kkw oraz przepustek, o których mowa w art. 138 ust. 1 pkt 8 kkw; jak też czy do zakresu obowiązków skarżącego należało wprowadzenie do systemu N.. (...) nagród tych skazanych, na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 7 kkw oraz weryfikacja, w sytuacji, gdy uzyskuje informacje od wychowawcy P. B. (1), do której grupy wychowawczej skazani należą, iż „ma się o nich nie martwić, bo co do nich - jako wychodzących po raz pierwszy, decyzję podejmuje Dyrektor”;

- braku wykazania istniejącej procedury w zakresie weryfikacji i sprawdzenia danych podanych w „Liście skazanych udających się na widzenia bez dozoru poza terenem Z.K. na okres 30 godzin w myśl art. 138 § 1 pkt 7 kkw w OZ P.” z danymi wprowadzonymi do systemu N.. (...);

- braku ustalenia czy istnieje potrzeba tworzenia list skazanych zatwierdzanych przez kierownika Oddziału, przy braku wskazania czy taki obowiązek nie wynika z przepisów prawa i obowiązków nadzoru nad podległymi funkcjonariuszami;

6) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 k.p.c. poprzez wadliwe ustalenia, wynikające z nadinterpretacji w szczególności Notatki służbowej powoda z dnia 26.08.2013 r., jak i nie wynikające z treści złożonych przez powoda wyjaśnień w toku postępowania dyscyplinarnego, nieuzasadnione przyjęcie rzekomego przyznania się powoda do popełnienia zarzucanego mu czynu, podczas gdy powód przyznał się wyłącznie do tego, iż zdarzenie miało miejsce i wynikało z niedopatrzenia, za które on nie ponosi winy z uwagi na okoliczność, iż weryfikacja i sprawdzenie prawidłowości jego działań leży w gestii i w zakresie obowiązków służbowych jego przełożonego, co też wskutek zaniechania przełożonego nie nastąpiło;

7) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 233 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 2 k.p.c., poprzez nieuzasadnione pominięcie zgłoszonego w Odwołaniu (pозwie) z dnia 4.04.2014 r. pkt 5 i brak dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu informatyki w przypadku zauważalnych nie rozwianych rozbieżności i wątpliwości w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. prawidłowości lub nie w zakresie funkcjonowania systemu N.. (...), prawidłowości w zakresie dokonywania wpisów i ich usuwania z systemu N.(...), dat dokonywania wpisów i ich usuwania, kto tych czynności dokonywał, czy były dokonywane weryfikacje i zatwierdzenia oraz czy został wprowadzony wniosek nagrodowy do wystawienia przepustki, czy zostało to zweryfikowane i należycie sprawdzone, uniemożliwiającej, bez posiadania wiadomości specjalistycznych, ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, co winno być zweryfikowane przez Sąd; a także poprzez nieuzasadniony brak dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z urzędu, podczas gdy z materiałów sprawy wynika, że dopuszczenie z urzędu dowodów było szczególnie uzasadnione lub oczywiste;

8) naruszenie przepisu prawa procesowego w postaci art. 328 § 2 k.p.c. przez sporządzenie wadliwego uzasadnienia wyroku, które jedynie odzwierciedla: niepełność podstawy i poznania dowodowego sprawy, nieuporządkowanie materiału dowodowego, brak związku między ustaleniami faktycznymi i zebranymi dowodami, wadliwość oceny oraz wartościowania i związków logicznych między wypowiedzianymi w uzasadnieniu opiniami oraz błąd w ocenie dowodów wyrażający się w naruszeniu zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, stanowiąc automatyczne powielenie w całości tez wyrażonych w odpowiedzi na pozew, bez odniesienia ich do realiów n/n sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, uchylenie w całości zaskarżonego Orzeczenia nr 1 wydanego w postępowaniu odwoławczym z dnia 17 marca 2014 r. Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w W. (sygn. L.dz.OI/K-1251-1/14/479) o uchyleniu Orzeczenia nr (...) z dnia 13 stycznia 2014 r. Dyrektora Zakładu Karnego w W.-B. (sygn. L.Dz.S/K- 1251/2/13/635/14) w części i wymierzeniu kary dyscyplinarnej nagany mł. chor. P. K. (1) i uchylenie nałożonej kary dyscyplinarnej. Ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wnosił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r. (...) 339/98, OSNAPiUS 1999/24 poz. 776, z 22 lutego 2010 r. I UK 233/09, Lex nr 585720).

Rozpoznanie zarzutów apelacji należy rozpocząć od zarzutu naruszenia prawa procesowego, podniesionego w pkt 1-7 apelacji, gdyż rozstrzygnięcie o tym zarzucie może wpłynąć na ocenę prawidłowości zastosowania prawa materialnego.

Przypomnieć należy, że skuteczne podniesienia zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów obwarowane jest szeregiem wymogów. Utrwalony jest pogląd, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczają trzy czynniki: logiczny, ustawowy oraz ideologiczny. Czynniki logiczny oznacza, że sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Między wnioskami sądu, które wyprowadza on przy ocenie poszczególnych dowodów, nie mogą istnieć sprzeczności - wszystkie wnioski muszą stanowić logiczną całość. Z orzeczeń Sądu Najwyższego wynika, że własne przekonanie sądu nie może naruszać zasady logicznego powiązania wniosków z zebrany w sprawie materiałem. Sąd może dawać wiarę tym lub innym świadkom, czyli swobodnie oceniać ich zeznania, nie może jednak na tle tych zeznań budować wniosków, które z nich nie wynikają. Ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego, przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału. Powód, chcąc doprowadzić do podważenia dokonanej przez sąd pierwszej instancji oceny dowodów, powinien wskazać którego dowodu zarzut ten dotyczy oraz na czym polegały konkretne naruszenia kryteriów oceny, jakie wymieniono w przepisie art. 233 § 1 k.p.c. gdyż samo przedstawienie przez stronę odmiennych wniosków niż wynikające z oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji nie świadczy jeszcze o przekroczeniu swobodnej oceny dowodów.

Podnieść należy, że Sąd I instancji przeprowadził bardzo szczegółowe postępowanie dowodowe, w wyniku którego dokonał wyczerpującego i całościowego ustalenia wszelkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Z uzasadnienia wyroku wynika jednoznacznie, że Sąd wziął pod uwagę wszystkie dowody przedstawiane w toku postępowania, a zeznania świadków przeanalizował wnikliwie i krytycznie. Sąd pierwszej instancji w sposób uporządkowany, logiczny i spójny uzasadnił motywy stojące za wydanym rozstrzygnięciem.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów apelacji należy wskazać, że zarzucane przez skarżącego „odmówienie w pełni wiarygodności i mocy dowodowej merytorycznym argumentom powoda” przez Sąd i uznanie zeznań świadka P. K. za wiarygodne mieści się w ramach swobodnej oceny dowodów, tym bardziej, że zeznania te znajdowały potwierdzenie w zeznaniach innych świadków oraz w dokumentach.

Nie można zasadnie zarzucać Sądowi Okręgowemu wybiórczej oceny dowodów i braku zapoznania się z opisem zarzutu stawianego powodowi w Orzeczeniu nr 1 dnia 17 marca 2014 r. tylko z tego powodu, że w ocenie powoda do wyjścia skazanych poza teren ZK W. B., OZ w P. doszło wskutek wydania i podpisania decyzji przez Dyrektora Zakładu Karnego, nie zaś wskutek niedopełnienia przez powoda obowiązków służbowych. Z całą stanowczością podkreślić należy, że istotą zarzutu stawianego powodowi w Orzeczeniu nr 1 dnia 17 marca 2014 roku nie był sam fakt wyjścia przez dwóch skazanych poza teren jednostki penitencjarnej, lecz to, że powód nie dopełnił obowiązków służbowych i nie wprowadził do systemu N. (...) nagród dla dwóch skazanych, wskutek czego skazani skorzystali z wyjścia bez wprowadzenia do systemu N. (...) nagród. Brak jest zatem podstaw, aby zarzucić Sądowi Okręgowemu brak zapoznania się z opisem zarzutu stawianego powodowi, albowiem Sąd dociekliwie i skrupulatnie zbadał obowiązującą w jednostce procedurę prowadzącą do realizacji nagród w postaci widzeń bez dozoru poza obrębem zakładu karnego.

Uzasadniając apelację, powód usiłuje zrzucić odpowiedzialność za swoje niedopatrzania na innych funkcjonariuszy - to jest na Dyrektora Zakładu Karnego, a także na kierownika, swojego bezpośredniego przełożonego, powołując się na swój brak doświadczenia. Sąd analizując kwestie odpowiedzialności za popełniony przez powoda czyn prześledził zakres obowiązków poszczególnych osób, w tym Dyrektora jednostki i kierownika powoda, nie znajdując w ich zachowaniu uchybień. Ponadto, powód nie może się zasadnie powoływać na brak doświadczenia w sytuacji, gdy prawidłowo wprowadził wnioski nagrodowe dla wszystkich nagrodzonych skazanych - oprócz dwóch. Oznacza to

tylę, że posiadał on wystarczającą wiedzę i doświadczenie, aby prawidłowo przeprowadzić procedurę wprowadzania wniosków nagrodowych.

Podobnie należy uznać za chybiony zarzut braku analizy przez Sąd wymogów w zakresie sporządzania i wprowadzania do systemu N.. (...) wniosku nagrodowego, z pominięciem, że to Dyrektor Zakładu Karnego podejmuje ostateczną decyzję w zakresie wprowadzania wniosków nagrodowych do systemu, a nie wychowawca. W istocie powód nie miał podjąć decyzji w zakresie wprowadzania wniosków nagrodowych do systemu, lecz wykonać polecenie służbowe wydane mu przez przełożonego.

Nie jest zasadny zarzut, że Sąd Okręgowy zawęził zakres rozpoznania sprawy do ustalenia zakresu obowiązków powoda wynikających z dokumentu – Zakresu obowiązków młodszego wychowawcy oddziału penitencjarnego z dnia 25 marca 2013 r. Nie można się z taką tezą zgodzić, bowiem Sąd wziął pod uwagę wszystkie dowody przedstawiane w toku postępowania i wszechstronnie rozważył zebrany materiał, opierając się zarówno na dokumentach pochodzących z postępowania dyscyplinarnego, dokumentach zgromadzonych w procesie, a także na zeznaniach świadków. Nie można również zarzucać Sądowi wadliwie dokonanych ustaleń faktycznych wynikających z „nadinterpretacji notatki służbowej powoda z dnia 26 sierpnia 2013 r.” albowiem Sąd oparł się na dosłownej treści notatki sporządzonej przez powoda, nie dodając nic ponad to, co faktycznie w tej notatce zostało ujęte.

Szczególnie niezasadny jest zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. i art. 232 zdanie 2 k.p.c. poprzez nieuzasadnione pominięcie dowodu z opinii biegłego informatyka zgłoszonego w odwołaniu, a także nieuzasadniony brak dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z urzędu. Zarzut ten cechuje się daleko posuniętą nielojalnością procesową wobec Sądu, należy bowiem zauważyć, że powód cofnął swój wniosek o dowód z opinii biegłego, co potwierdził jego pełnomocnik podczas rozprawy w dniu 26 listopada 2018 r. (zapis e-protokołu od 11:15 do 11:45). Nie można zatem mówić o „nieuzasadnionym pominięciu” wniosku dowodowego przez Sąd. Brak też było wątpliwości w zakresie prawidłowości funkcjonowania systemu N.. (...), które mogłyby uzasadniać konieczność dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z urzędu – albowiem P. K. (1) prawidłowo wprowadził wnioski nagrodowe dla wszystkich nagrodzonych skazanych, oprócz dwóch, zatem było to technicznie możliwe, a pominięcie dwóch osadzonych nie wynikało z jakichkolwiek luk w systemie.

Odnośnie kolejnego zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. (pkt 8 apelacji) uznać należy za chybiony. Nie może bowiem zyskać akceptacji zarzut sporządzenia wadliwego uzasadnienia wyroku, zważywszy, że Sąd w uzasadnieniu dał pełny wyraz przeprowadzonej przez niego analizie stanu faktycznego, przytaczając zarówno dowody, którym Sąd dał wiarę, jak i dowody, którym odmówił przymiotu wiarygodności. Obraza art. 328 § 2 k.p.c. może być zarzucana w apelacji lub skardze kasacyjnej tylko w wyjątkowych okolicznościach, tj. wtedy gdy wady uzasadnienia uniemożliwiają dokonanie kontroli instancyjnej lub kasacyjnej (por. np. wyrok SN z dnia 11 maja 2000 r., 1 CKN 272/00, LEX nr 1222308; wyrok SN z dnia 14 listopada 2000 r., V CKN 1211/00, LEX nr 1170145; wyrok SN z dnia 18 lutego 2005 r., V CK 469/04, IC 2005, nr 12, s. 59). W myśl postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2000 r., sygn. IV CKN 109/00, nie narusza przy tym wymogów określonych w art. 328 § 2 k.p.c. niewskazanie przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia przyczyn niewzięcia pod uwagę dowodów, które nie dotyczyły faktów istotnych dla rozstrzygnięcia i z tego względu nie stanowiły i nie mogły stanowić podstawy dla ustalenia stanu faktycznego sprawy. Tymczasem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd kompleksowo przeanalizował stan faktyczny niniejszej sprawy, odniósł się do wszystkich dowodów, a także precyzyjnie uchwycił istotę sprawy prawidłowo ustalając, że wprowadzenie nagród dla skazanych do systemu N.. (...) należało do obowiązków P. K. (1) wynikających z wydanych mu poleceń służbowych i z jego zakresu obowiązków, a pominięcie przez powoda dwóch skazanych było wynikiem jego niedbalstwa w wykonywaniu nieskomplikowanych i czysto technicznych obowiązków służbowych. Sąd uwzględnił także okoliczności obciążające powoda - że z uwagi na charakter służby ciąży na nim większa odpowiedzialność, a także fakt, iż wymierzona powodowi kara dyscyplinarna była w rzeczywistości karą najłagodniejszą.

Reasumując, do obowiązków powoda należało, zgodnie z podpisanym przez niego dnia 25.03.2013 r. „Zakresem obowiązków” m.in. wykonywanie czynności związanych z użytkowaniem systemu Centralna Baza Danych Osób Pozbawionych Wolności N.. (...) zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie. Słuszny okazał się zarzut

określony w przedmiotowym Orzeczeniu nr 1 dnia 17 marca 2014 r., że powód nie dopełnił obowiązków służbowych i nie wprowadził do systemu N.. (...) nagród dla dwóch skazanych, wskutek czego skazani skorzystali z wyjścia bez wprowadzenia do systemu N.. (...) nagród. Powód zgodnie z art. 230 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 631; dalej jako ustawa), odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub za czyny sprzeczne ze złożonym ślubowaniem (ust.1). Naruszenie dyscypliny służbowej stanowi czyn funkcjonariusza popełniony umyślnie lub nieumyślnie, polegający na naruszeniu dobrego imienia służby lub na przekroczeniu uprawnień lub niewykonaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych (ust.2). Naruszeniem dyscypliny służbowej jest w szczególności - zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy (ust.3). Zgodnie z art. 232 ustawy najłagodniejszą karą dyscypliną jest nagana. Wymierzona kara zgodnie z art. 239 ust. 1 ustawy jest współmierna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego powoda i stopnia jego zawinienia, w szczególności uwzględnia okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego skutki oraz dotychczasowy przebieg służby P. K. (1).

W tym stanie rzeczy, uznając iż wymierzona powodowi kara nagany była najłagodniejszą z kar, która mogła być orzeczona za przewinienie dyscyplinarne, którego popełnienie nie budzi wątpliwości - Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej i § 9 ust. 3 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zmianami, w pozycji inne roszczenia niemajątkowe) i zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt II).

SSA Alicja Sołowińska SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka